

HET VERVROEGD PENSIOEN DER VISSCHERS IN DE KUSTVISSCHERIJ.

Door M. VERBEKE,
Secretaris van de Vereeniging van Kleinmotorvisschers
« Hand in Hand », te Oostende.

Wij vinden het voorbarig, in deze voor onze visschers uiterst belangrijke zaak, tot een doorgronde studie van het vervroegd pensioen over te gaan.

Met de inlichtingen waarover wij, visschersorganisaties, beschikken, achten wij zelfs een dergelijke studie thans onmogelijk, en wij meenen dat de besprekingen, die desaan gaande gedurende het huidig Congres van de Zee zullen plaats hebben, zich eerder zullen beperken tot een voorbereidend werk, dat naderhand toelaten moet de grondvesten te bepalen waarop een nieuwe wetgeving kan vastgelegd worden.

Het is inderdaad een vraagstuk waarvan de gansche belangrijkheid ons niet ontsnappen mag, zelfs niet door een al te ijverig verlangen van onzentwege, om aan de visschers een vervroegd en tevens degelijk pensioen toe te kennen. We moeten inderdaad iets tot stand kunnen brengen dat van meet af leefbaar is, en we weten bij ondervinding dat hoe genegen ook onze Regeering tegenover de werkers en hun organisaties sta, het altijd gemakkelijker is een eerste dan een tweede Staatshulp of een verhooging ervan te verkrijgen. Het is trouwens van deze hulp dat grootelijks het welgelukken van deze onderneming afhangen zal.

Een vervroegd pensioen kan men zich niet indenken, zonder zich tevens van de noodzakelijkheid der verhooging der bijdragen, zoowel van loontrekkenden als van werkgevers, te overtuigen.

Wij hebben onlangs nog gezien wat deze bijdragen in het kolenbedrijf beteekenen, en kunnen ons dus reeds een gedachte vormen van hetgeen op visscherijgebied zou dienen afgedragen te worden.

Zoo de grootvisscherij, en de uitslagen der laatste jaren

laten ons toe zulks te veronderstellen, zich de weelde kan getroosten van een verhooging der bijdrage, verhooging waarvan gedeeltelijk en naar verhouding de last ook door de manschappen kan gedragen worden, zonder dat zulks een al te grooten invloed hebbe op hun budget, dan stelt de kwestie zich toch veel scherper aan, indien men deze van uit het standpunt der kleinvisserij beschouwt. Want alles komt hierop neer : eenerzijds, den Staat te bewegen tot een milden steen; anderzijds, nategaan of deze meerdere last door de visserij kan gedragen worden. We meenen dat, voor de grootvisserij, de beide punten in het bereik der onmiddellijke mogelijkheden liggen en daaron ook onmiddellijk moeten betracht en verwezenlijkt worden.

De toestand der kleinvisserij of garnaalvisserij laat ons, hoe graag wij het nochtans met de grootvisserij zouden willen deelen, niet toe een dergelijk optimisme te koesteren. Meermaals in den laatsten tijd, werd de aandacht der Regeering getrokken op haren netelingen toestand. We willen dit somber tafelreel hier niet meer schilderen, omdat wij vreezen ons aan een verwijt bloot te stellen, het kritische van dezen toestand te overdrijven. Nochtans, zou alles wat wij U in bewoordingen zouden kunnen voorspiegelen, beneden de werkelijkheid staan. Deze is dusdanig dat zij op haarzelf genomen inderdaad overdreven schijnt. En vermits wij nu toch de zaak aangeroerd hebben, vragen wij dat dit Congres aan de Regeering een wensch zou sturen, wensch waarin het tezamen met de kleinvisserij aandringt, opdat de Regeering de wenken haar gegeven door de vertegenwoordigers der kleinvisserij, en die volgens hen verbetering zouden kunnen brengen, aanstonds zou willen onderzoeken, al mochten zij al of niet te verwezenlijken schijnen.

De kwestie die ons heden bezig houdt, het vervroegd pensioen der visschers, is onafscheidbaar van de heropbeuring der kleinvisserij.

Inderdaad, kan er in de huidige omstandigheden, wat de kleinvisserij betreft, niet gedacht worden aan welke verhooging van lasten ook.

We hebben onlangs nog een berekening gemaakt over een tijdperk van 12 maanden, gedeeltelijk in 1935 en 1936 genomen, dit is gedurende de aanzienlijk betere jaren. En dan kwamen we tot het besluit dat het gemiddeld jaarlijksch-

loon van een garnaalvisscher slechts beloopt de som van 6,292 frank, of 525 frank per maand.

Met de huidige wetgeving op de pensioenen, indien we de maximumstorting nemen van 25 frank per maand, beteekent een dergelijke storting, in percent omgezet, dus 5 % van het loon.

En deze berekening, zeggen wij, werd gemaakt over de jaren 1935-1936, dus als de gemiddelde prijs der garnaal fr. 4.50 bedroeg per kg.

Voor de zes eerste maanden van dit jaar, wijzen de officieele statistieken aan dat deze gemiddelde prijs gevallen is op fr. 2.88.

Overal verhoogden de loonen en verminderen dus in percent de sociale lasten; in de kleinvisserij grijpt het tegenovergestelde plaats.

We kunnen ons nochtans moeilijk een nieuwe wetgeving op de pensioenen der visschers inbeelden, waarvan de kleinvisserij door de onmogelijkheid, waarin zij zich bevindt aan grootere lasten het hoofd te bieden, in werkelijkheid zou uitgesloten blijven. En om hieraan zijn ware toedracht te geven, zal het volstaan te wijzen op het heit dat zoo onze visschersvloot ongeveer 1,300 manschappen telt, de garnaalvloot voor haar deel aan ongeveer 700 werkers brood verschaft.

Ziedaar wat de belangrijkheid van dezen verwaarloosden nijverheidstak beter zal doen uitschijnen.

Verwaarloosd is hier wel het juiste woord, en het komt ons voor dat onze besturen nog totaal onwetend zijn van deze verwaarloozing, en dat ook hierin hun verontschuldiging moet gezocht worden.

Wij zullen niet ver van de waarheid verwijderd blijven, zoo we hier beweren dat van de 700 visschers er ten hoogste een vijftigtal zijn die in regel zijn met de huidige wet op de pensioenen. Alles blijft er nog te doen en alwat tot heden gedaan is, werd verwezenlijkt door het privaaf initiatief der kleinvischers zelf.

Dit heeft ons niet belet eens na te gaan hoe de visschers en kleinreeders tegenover het ontwerp, zoo wij reeds van ontwerp mogen spreken, gestemd zijn.

En eenparig klonk het dat een dergelijke sociale verbete-

ring niet alleenlijk wenschelijk is, maar dat zij tevens een dringende noodzakelijkheid is geworden.

In de kleinvisserij meer zelfs dan in de grootvisserij.

En het bewijs der noodzakelijkheid ervan ligt voor de hand en is bewezen door de feiten zelf : een visscher van 55 jaar oud wordt niet meer gevraagd in de garnaalvisserij. Hij beantwoordt niet meer aan de arbeidsgeschiktheden die van hem vereischt zullen orden, en die als waarborg moeten dienen van de lastige taak van den garnaalvisscher verwacht.

Vroeger vaarde men op zeilen en vaarde men ook 's nachts niet uit. Dan kon een 55 jarig visscher de noodige rust genieten en zich wel aanpassen aan de werkvoorwaarden aan boord van het schip. Nu is zulks totaal uitgesloten. Het gebruik van den motor als stuwkracht heeft een gansche omwenteling gebracht in de uitbating en er wordt steeds 's nachts gewerkt. De arbeid is dus veel lastiger geworden. Het is eene dezer gevaarlijke nijverheden geworden, waar men steeds in het bezit moet zijn van al zijn vermogens.

De kleinvischers zelf wenschen dus het vervroegd pensioen te kunnen genieten; wij zijn overtuigd van de noodzakelijkheid ervan.

Doch het blijkt uit ons voorafgaande betoog dat, een dergelijke sociale verbetering thans alleen kan bewerkstelligd worden op de kosten van den Staat.

Wij hopen dat onze Regeering hier een eerste daad van tegemoetkoming tegenover de kleinvisserij zal stellen. In elk geval, mag onze huidige toestand geen belemmering worden voor de mogelijk gemaakte vervroeging en verhooging van het pensioen der visschers uit de grootvisserij.

Dat deze kwestie een bijzonder karakter bekleedt op het terrein der kustvisserij blijkt nog uit het volgende.

Nergens zooals hier staat de werkgever zoo dicht bij den werknemer. Zij varen aan gelijk loon en het is alsof de visscher-reeder zijn schip ter beschikking stelt zijner bemanning, om het tezamen met hem en op gelijken voet uit te baten. Nergens zooals hier ook is het vak meer wisselvallig en wispelturig. Vandaag is men visscher, morgen kan men reeder zijn, of ook wel omgekeerd. Daarom is het dat, zoo men, na deze besprekingen, overging tot het vastleggen der grondvesten eener nieuwe wetgeving in zake ouderdomspensioenen der visschers, men deze niet alleenlijk van toe-

passing zou brengen op de kleinvisschers, maar tevens op de kleinreeders, varende of niet varende.

Het ware een voorzorgsmaatregel tegen den toestand, waarvan de noodwendigheid in de feiten zelf weldra een bevestiging zou hebben gekregen.

In ons land heeft men de gewoonte, en trouwens zeer terecht, te zeggen : dat in de zwaarste rampen uit den arbeid gesproten, visschers en mijnwerkers zich de hand mogen reiken over ons land heen. Mocht onze Regeering nu ook overheen dit zelfde land, de handen onzer oude visschers en oude mijnwerkers in elkaar leggen, maar ditmaal in de vreugde van een vervroegd, degelijk en welverdiend ouderdomspensioen.

Ziedaar zeker ons aller vurigste wensch.
